วารสาร
นาคบุตรปริทรรศน์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
NARKBHUTPARITAT JOURNAL
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2566 Vol. 15 No. 3 September – December 2023

Received: April 6, 2022
Revised: November 24, 2023
Accepted: November 29, 2023

การประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Evaluation of the Performance of the Ban Tha Lon community financial institution Tambon Thakham Phunphin Districts, Suratthani Province

วาสนา จาตุรัตน์*
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
***ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)** E-mail: wasana.edu@gmail.com

Wasana Jaturat*
Faculty of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ประชากรคือคณะกรรมการและสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน 255 คน การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 156 คน ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 8 คน ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่า ด้านบริบทวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความชัดเจนและสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของหมู่บ้าน ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า จำนวนคณะกรรมการมีความเหมาะสมและมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ จำนวนเงินมีเพียงพอกับความต้องการกู้เงินของสมาชิก ด้านกระบวนการ พบว่า การพิจารณาเงินกู้มีความเหมาะสม และคณะกรรมการมีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ด้านผลผลิต ทำให้เศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านดีขึ้น ช่วยแก้ไขปัญหาดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบ ช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน ด้านปัญหาพบว่ามีการไม่ส่งชำระหนี้ของสมาชิก ปัญหาเรื่องระเบียบของกองทุนเอง ปัญหาข้อกฎหมายของสถาบันการเงิน ปัญหาเรื่องการเมือง สมาชิกที่ไม่มีวินัย ขาดความรู้และปัญหาเรื่องคู่แข่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคาร ข้อเสนอแนะ 1) คณะกรรมการควรกำหนดการติดตามการชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยอย่างเป็นระบบเพื่อการมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอ 2) สร้างวินัยการเงิน ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนให้สมาชิกนำไปสู่การมีเงินออม ลดปัญหาหนี้สินซ้ำซ้อน 3) ควรปลูกฝังค่านิยมความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริตของคณะกรรมการให้แก่คนรุ่นต่อไปที่จะเข้ามาดำเนินงานในอนาคต 4) ควรพัฒนา ส่งเสริมอาชีพในชุมชนเพื่อลดภาระหนี้สินและการเป็นหนี้นอกระบบของสมาชิก และ 5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสถาบันการเงินชุมชน

คำสำคัญ: ประเมินผลการดำเนินงาน; สถาบันการเงินชุมชน; กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

Abstract

This research is a mixed methods research. The objective is to evaluate the performance and study problems and provide recommendations for operational guidelines of the Ban Tha Lon Community Financial Institution. The population is 255 board members and members of the Ban Tha Lon Community Financial Institution. It is a quantitative research. Data were collected from a sample of 156 people using a questionnaire. Analyze data with ready-made programs Qualitative research interviews 8 key informants, conducts a synthetic analysis, and presents them in descriptive form.

The results of the study found that the overall performance of the Ban Tha Lon Community Financial Institution was at a high level. In each aspect, it was found that in the context, the objectives of the Ban Tha Lon Community Financial Institution were clear and consistent with the village's development plan. In terms of input factors, it was found that the number of committee members was appropriate and had knowledge and management abilities. The amount of money was sufficient to meet the loan needs of members. In terms of process, it was found that loan consideration was appropriate and the committee is transparent, fair, and verifiable. In terms of productivity, the economy of the people in the village got better helping to solve the problem of high interest rates from informal loans. It also helps create a joint learning process between the community, government, and private sectors. In terms of problems, it was found that members'

debts were not repaid, problems with the regulations of the funds themselves, legal problems with financial institutions, and political problems. Members who lack discipline, lack knowledge, and have problems with competitors, especially banks. Suggestions 1) The committee should set up a systematic monitoring of loan payments including interest in order to have sufficient working capital. 2) Create financial discipline, promote household accounting for members, leading to savings, and reducing duplicate debt problems. 3) The values of transparency, honesty of the committee should be instilled in the next generation who will come to operate in the future. 4) It should develop and promote careers in the community to reduce the burden of debt and informal debt of members, and 5) promote member participation leading to the sustainability of community financial institutions.

Keywords: Performance Evaluation; Community's Financial Institution; Village and Urban Community Fund

บทนำ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล เป็นองค์กรหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ในการบริหารเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในด้านการสร้างงาน สร้างรายได้ นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง สร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน หากกองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลที่ดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและชุมชน แต่จะส่งผลดีในระยะยาวอย่างยั่งยืนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการกองทุนที่คนในชุมชนต้องร่วมมือช่วยกันบริหารจัดการ เพื่อให้สมาชิกทุกคนรับรู้ด้วยการเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ มีความสามัคคี ก่อให้เกิดเป็นพลังเครือข่ายทางการเงินและสังคมขับเคลื่อนให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป แต่จากงานวิจัย พบว่า กองทุนหมู่บ้านยังมีปัญหาได้แก่ หนี้ค้างชำระและไม่สามารถบริหารจัดการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้คืนได้ อาจก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจต่อชุมชนจากผลกระทบของหนี้สินในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อการขาดสภาพคล่องของกองทุนหมู่บ้าน (Wichianploet, 2015, p. 4)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปี พ.ศ. 2560 พื้นที่รับผิดชอบจำนวน 19 อำเภอ 131 ตำบล มีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งหมด 1,130 กองทุน โดยแยกเป็นกองทุนหมู่บ้าน 1,074 กองทุน และกองทุนชุมชนเมือง 56 กองทุน ผลการดำเนินงานจดทะเบียนนิติบุคคลที่ผ่านมา มีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ่านการจดทะเบียนแล้วจำนวน 928 กองทุน จังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบฯ แล้ว โดยมีเป้าหมาย 38 กองทุน ผ่านการอบรมแล้ว 38 กองทุน ผ่านการประชาคม 30 กองทุน ได้รับการจัดสรรและโอนเงินแล้ว 30 กองทุน และเปิดทำการแล้วจำนวน 9 กองทุน (Surat Thani Provincial Community Development Office, 2020)

กองทุนชุมชนบ้านท่าล้อนเป็นกองทุนชุมชนเมือง ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล และระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง พ.ศ.2544 โดยผ่านการประชาพิจารณ์ และมติของประชาคมกองทุนท่าล้อน พร้อมการได้รับจัดสรรและโอนเงินจากรัฐบาล จำนวน 1,000,000 บาท เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 ต่อมาได้รับเพิ่มทุนจากรัฐบาลอีก จำนวน 100,000 บาท ในฐานะที่เป็นกองทุนระดับ AAA เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2549 ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตาม พรบ.กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2547 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2550 และได้รับเพิ่มทุนจากรัฐบาลระยะที่ 2 อีก 200,000 บาท เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2552 รวมเงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ทั้งสิ้น 1,300,000 บาท ในปัจจุบันปี พ.ศ. 2560 เป็นสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนและมีสมาชิกทั้งสิ้น 255 คน (Banthalon community financial institution)

การที่จะทราบได้ว่าสถาบันการเงินชุมชนนั้นดำเนินงานได้ดีมีประสิทธิผลหรือไม่ ทำได้โดยการประเมินผลการดำเนินงาน หากสถาบันการเงินชุมชนมีผลการดำเนินงานที่ดีแล้ว ย่อมส่งผลให้สมาชิกในหมู่บ้านมีการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย สามารถพัฒนาให้คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการตนเอง สร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณประชากรคือคณะกรรมการและสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 255 คน คำนวณสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 156 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 8 คน ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ คณะกรรมการและสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์

การสร้างเครื่องมือ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากตัวแบบ CIPP ตามแนวคิดของ Stufflebeam ประกอบด้วย 1) การประเมินบริบท 4 ข้อ 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า 5 ข้อ 3) การประเมินกระบวนการ 6 ข้อ และ 4) การประเมินผลผลิต 5 ข้อ ส่วนเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีข้อคำถามตามวัตถุประสงค์การศึกษาคือ การดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนและปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบโดยการวิเคราะห์เนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 3 ท่าน

กระบวนการเก็บข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยลงพื้นที่ชุมชนบ้านท่าล้อนเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงคุณภาพทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก พูดคุยก่อนสัมภาษณ์เพื่อสร้างความคุ้นเคยและขออนุญาตบันทึกเทปการสนทนา การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพโดยการสรุป วิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล คือ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	หมายถึง มีผลการดำเนินงานระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	หมายถึง มีผลการดำเนินงานระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	หมายถึง มีผลการดำเนินงานระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	หมายถึง มีผลการดำเนินงานระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	หมายถึง มีผลการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 156 คน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 อายุ 41-50 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 คน การศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 อาชีพหลักเป็นเกษตรกรจำนวน 86 คนคิดเป็นร้อยละ 55.1 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมและรายด้าน แสดงในตารางที่ 1-5

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านบริบท

ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D	ระดับผลการดำเนินงาน
1. วัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความชัดเจน	4.27	.69	มากที่สุด
2. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของหมู่บ้าน	3.93	.67	มาก
3. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนสามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาของชุมชนหมู่บ้าน	4.02	.77	มาก
4. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนเป็นกองทุนที่มีความจำเป็นต่อครอบครัวของท่าน	3.98	.70	มาก
รวม	**4.05**	**.71**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.05, SD= .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านท่าล้อนมีความชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.27, SD= .69) รองลงมาอยู่ในระดับมากคือสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนสามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน ($\bar{X}$=4.02, SD= .77) และสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนเป็นกองทุนที่มีความจำเป็นต่อครอบครัวของท่าน ($\bar{X}$=3.98, SD= .70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือกองทุนหมู่บ้านท่าล้อนมีความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของหมู่บ้าน ($\bar{X}$=3.93, SD=67)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผลการดำเนินงาน
1. จำนวนคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความเหมาะสม	4.09	.69	มาก
2. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ	4.30	.60	มากที่สุด
3. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีจำนวนเงินเพียงพอกับความต้องการกู้เงินของสมาชิก	4.01	.67	มาก
4. ระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความชัดเจนเหมาะสมกับการใช้ปฏิบัติ	4.03	.74	มาก
5. สถานที่ทำการ อุปกรณ์ เอกสาร คู่มือต่างๆ มีความเพียงพอ	3.98	.68	มาก
รวม	**4.08**	**.68**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}$=4.08, SD=.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลการ

ดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X}$=4.30, SD=.60) รองลงมา คือจำนวนคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความเหมาะสม ($\bar{X}$=4.09 ,SD=.69) ระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความชัดเจนเหมาะสมกับการใช้ปฏิบัติ ($\bar{X}$=4.03, SD=.74) และสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีจำนวนเงินเพียงพอกับความต้องการกู้เงินของสมาชิก ($\bar{X}$=4.01, SD=.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานที่ทำการ อุปกรณ์ เอกสาร คู่มือต่าง ๆ มีความเพียงพอ ($\bar{X}$=3.98 ,SD=.68)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านกระบวนการ

ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผลการดำเนินงาน
1. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีการพิจารณาเงินกู้โดยให้ยอดเงินที่เหมาะสม	4.15	.67	มาก
2. การโอนเงินให้สมาชิกมีความรวดเร็ว	4.03	.67	มาก
3. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีการติดตามผลการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จ	4.05	.75	มาก
4. สมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตรงตามระยะเวลา	3.92	.76	มาก
5. มีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.10	.77	มาก
6. สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้	4.19	.67	มาก
รวม	**4.07**	**.71**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านกระบวนการมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.07, SD=.71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ($\bar{X}$=4.19, SD=.67) รองลงมาคือ สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีการพิจารณาเงินกู้โดยให้ยอดเงินที่เหมาะสม ($\bar{X}$=4.15, SD=.67) มีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ($\bar{X}$=4.10, SD=.77) สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีการติดตามผลการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จ ($\bar{X}$=4.05, SD=.75) การโอนเงินให้สมาชิกมีความรวดเร็ว ($\bar{X}$=4.03, SD=.67) และสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตรงตามระยะเวลา ($\bar{X}$=3.92, SD=.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการดำเนินงานของสถานบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านผลผลิต

ผลการดำเนินงานของสถาบันชุมชนด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผลการดำเนินงาน
1. การมีสถาบันการเงินชุมชน ทำให้เศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านดีขึ้น	4.31	.64	มากที่สุด
2. การดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน	3.99	.73	มาก
3. การมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ	3.97	.78	มาก
4. การมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบ	4.07	.69	มาก
5. การมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยให้ประชาชนในชุมชนได้ออมมากขึ้น	4.04	.80	มาก
รวม	**4.08**	**.73**	**มาก**

จากตารางที่ 4 พบว่าผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านผลผลิต มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.08, SD=.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการมีสถาบันการเงินชุมชน ทำให้เศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$=4.31, SD=.64) การมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบ ($\bar{X}$=4.07, SD=.69) การมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยให้ประชาชนในชุมชนได้ออมมากขึ้น ($\bar{X}$=4.04, SD=.80) การดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน ($\bar{X}$=3.99 ,SD=.73) และการมีสถาบันการเงินชุมชนช่วยให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ ($\bar{X}$=3.97, SD=.78)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานสถานบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวม

ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ด้านบริบท	4.05	.45	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.08	.44	มาก
3. ด้านกระบวนการ	4.07	.46	มาก
4. ด้านผลผลิต	4.08	.45	มาก
รวม	**4.07**	**.45**	**มาก**

จากตารางที่ 5 พบว่าผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.07, SD=.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผลการดำเนินงานด้านผลผลิต ($\bar{X}$=4.08, SD=.45) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X}$=4.08, SD=.44) เท่ากันรองลงมาได้แก่ด้านกระบวนการ ($\bar{X}$=4.07, SD=.46) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านบริบท ($\bar{X}$=4.05, SD=.45)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กองทุนหมู่บ้านชุมชนท่าล้อน เทศบาลเมืองท่าข้าม จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลและมติของประชาคม จดทะเบียนนิติบุคคลตาม พรบ.กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เมื่อมีระดับการปฏิบัติงานที่ดีได้ผลการประเมินระดับ AAA จึงได้จัดตั้งเป็นสถาบันการเงินชุมชน ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อได้มีการจัดตั้งและดำเนินงานมาระยะหนึ่ง เศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านดีขึ้น แก้ไขปัญหาเงินกู้นอกระบบ คณะกรรมการมีความจริงใจและโปร่งใสสามารถตรวจสอบการทำงานได้ มีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน และแบ่งตามความรู้ความสามารถในการทำงาน การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์มีความชัดเจน มีการติดตามรายงานผล สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนได้เปิดดำเนินการร้านค้าประชารัฐ มีทั้งสินค้าที่ซื้อมาขายไปและผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สะดวกแก่การจับจ่ายซื้อขาย เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน และเป็นกองทุนที่สนับสนุนเงินกู้แก่ให้กับสมาชิก อีกทั้งส่งเสริมการออมด้วยการถือหุ้นของสมาชิก

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน

1. ปัญหาการไม่ส่งชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนจะเน้นการใช้มาตรการทางสังคมก่อนการใช้กฎหมาย กล่าวคือยังไม่ฟ้อง จะเรียกมารับสภาพหนี้และให้ผ่อนชำระ ส่วนคนที่เป็นหนี้มาหลายปีก็เอาแต่ต้นคืน

2. ปัญหาเรื่องระเบียบของกองทุนเอง เช่น มีระเบียบรับฝากเงินไม่เกิน 5,000 บาท ถ้าสมาชิกมาฝากมากกว่านี้ก็ไม่สามารถรับได้ เพราะต้องนำเงินไปบริหารจัดการเพื่อให้มีผลตอบแทนเข้ามายังผู้ฝาก

3. ปัญหาข้อกฎหมายของสถาบันการเงิน การเป็นสถาบันการเงินชุมชนนั้นการดำเนินงานที่ผ่านมาติดขัดด้วยกฎหมาย เช่น ข้อกฎหมายจากธนาคารแห่งประเทศไทย

4. ปัญหาเรื่องการเมืองอันส่งผลต่อการดำเนินงาน นโยบายที่ไม่ต่อเนื่องของการเมือง ส่งผลต่อการดำเนินงาน เพราะมีสมาชิกไม่ชำระหนี้

5. ปัญหาเรื่อง สมาชิกที่ไม่มีวินัย ขาดความรู้ ขาดการศึกษา ปัญหาเดิม ๆ ที่พบคือช่วยเรื่องการเงินแล้วไม่จบไม่สิ้น

6. ปัญหาเรื่องคู่แข่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคาร ที่มาหาลูกค้าเงินกู้มากขึ้นและให้กู้มากกว่า

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน

1. การดำเนินงานที่มีความยั่งยืนควรพิจารณาถึงศักยภาพของสถาบันเองในระดับที่พอเพียง สถาบันการเงินชุมชนไม่จำเป็นที่จะต้องเติบโตหรือขยายใหญ่ แต่ให้อยู่รอดได้ในระยะยาว

2. สถาบันการเงินชุมชนควรมีรูปแบบการบริหารของตนเอง ใช้แนวทางที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนของตนเองเป็นหลัก

3. ประธานและคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ทำงานด้วยใจรักและไม่หวังสิ่งตอบแทน ดังนั้นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนควรพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้ามาเป็นคณะกรรมการเป็นข้อสำคัญในลำดับต้น ๆ

การอภิปรายผล

1. ผลการดำเนินงานด้านบริบท การประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน เทศบาลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านบริบทอยู่ในระดับมาก โดย วัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินชุมชนหมู่บ้านท่าล้อนมีความชัดเจนและสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของหมู่บ้าน สามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน และมีความจำเป็นต่อครอบครัวของสมาชิก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Simaprasert, Thanaphatto, Thipwong, Chimahat & Mai-on (2021) ศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบ้านห้วยเงาะ ตำบลทุ่งพลา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่พบว่าการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบ้านห้วยเงาะ ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชนและด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิกอยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับ Khattiyawong, Kuanprasong & Niyomwong (2018) วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพบนรากฐานการเงินอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพกองทุนหมู่บ้านของตนเอง ที่พบว่าความเข้มแข็งบนรากฐานทางการเงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านโดยสมาชิกได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านจากการกู้ยืมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน การลดภาระดอกเบี้ยจากเงินนอกระบบ และการสร้างความมั่นคงด้วยการสร้างเงินออม

2. ผลการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้า การประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่าจำนวนคณะกรรมการมีความเหมาะสม และมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ จำนวนเงิน มีเพียงพอกับความต้องการกู้เงินของสมาชิก ระเบียบสถาบันฯ มีความชัดเจนเหมาะสมกับการใช้ปฏิบัติ อีกทั้งสถานที่ทำการ รวมถึงอุปกรณ์ เอกสาร คู่มือต่าง ๆ มีความเพียงพอ ในประเด็นนี้จากการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าการที่คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำคือประธานถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนดำรงอยู่ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Dechthamrong & Chansanam (2020) เรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน: กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่าสถาบันการเงินชุมชนที่มีการบริหารจัดการด้านภาวะผู้นำจะทำให้มีความสำเร็จในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับ Wiset (2017) วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดนครพนม พบว่าการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดนครพนมโดยรวมมีการบริหารจัดการในระดับสูง และสอดคล้องกับ Chulwanno (2014) วิจัยเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านวังศิลา หมู่ที่ 13 ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ที่พบว่าผลการ

ดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นเรื่องความเพียงพอของจำนวนเงินให้กู้ กล่าวคือข้อคำถามเรื่องจำนวนเงิน มีเพียงพอกับความต้องการกู้เงินของสมาชิกนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์พบว่าจำนวนเงินที่ให้สมาชิกกู้ยืมมีเพียงพอต่อความต้องการกู้ในกรณีที่สมาชิกส่วนใหญ่ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยตรงต่อเวลา

3. ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ ผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก สมาชิกเห็นว่าการพิจารณาเงินกู้มีความเหมาะสมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ และคณะกรรมการมีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพที่กล่าวว่าการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนดำเนินงานไปด้วยความชัดเจน มีการติดตามรายงานผล คณะกรรมการมีความจริงใจและโปร่งใสสามารถตรวจสอบการทำงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำบัญชีจะมีกรรมการซึ่งมีความรู้ทางบัญชีเป็นผู้ดำเนินการ และยังมีการตรวจสอบโดยแต่งตั้งผู้ตรวจสอบจากภายนอกเพื่อรายงานต่อ สทบ. ด้วยทั้งนี้ในมุมมองของผู้วิจัยคุณสมบัติของคณะกรรมการถือเป็นจุดแข็งที่โดดเด่นที่ทำให้สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานด้านกระบวนการนี้มีประเด็นข้อคำถามที่ว่าสมาชิกชำระดอกเบี้ยเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตรงตามระยะเวลามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จากการสัมภาษณ์พบว่ามีสมาชิกบางส่วนที่มีการกู้ยืมไปแล้วชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยไม่ตรงต่อเวลาหรือไม่ชำระเลย ในส่วนนี้กรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนได้ทำหนังสือแจ้ง และประสานฝ่ายกฎหมายของ สทบ. แต่ทั้งนี้จะเน้นการใช้มาตรการทางสังคมก่อนการใช้กฎหมาย กล่าวคือยังไม่ฟ้องจะเรียกมาคุย รับสภาพหนี้และให้ผ่อนชำระส่วนที่เป็นหนี้มาหลายปีก็ให้ชำระคืนเพียงเงินต้น

4. ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต การประเมินผลการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ในภาพรวมสมาชิกเห็นว่าประชาชนในชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการและเอกชน กระบวนการดำเนินการงานสถาบันการเงินชุมชนประชาชนมีส่วนร่วมด้วยอยู่ในระดับมาก สถาบันการเงินชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบโดยคณะกรรมการและสมาชิกร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี ประชาชนในชุมชนมีเงินออกมากขึ้น สามารถมีเงินมาเลี้ยงครอบครัวอย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ การศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า สถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีส่วนช่วยในการจัดสวัสดิการสังคมที่เห็นได้ชัดเจนคือการให้ใช้อาคารสถานที่รวมถึงอุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ ใช้เป็นที่ประชุม เช่น การประชุมเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับจังหวัดประจำเดือน หรือกลุ่ม ชุมชนต่าง ๆ ที่สังกัดเทศบาลเมืองท่าข้าม เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Thammasatchakarn, Thammasatkan, Hanghon, Siriwanno & Muangnam (2019) เรื่องรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนของสถาบันการเงินชุมชนบ้านเขาดี จังหวัดชุมพร พบว่า สถาบันการเงินชุมชนบ้านเขาดีมีส่วนในการจัดสวัสดิการชุมชน ส่วนที่ไม่ได้เน้นตัวเงิน คือ จัดให้มีทรัพย์สินของกลุ่ม เช่น เต็นท์ โต๊ะ เก้าอี้ ชุดเครื่องครัว เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกสามารถเช่าหรือยืมไปใช้ในงานครัวได้ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสถาบันการเงินชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาเงินกู้นอกระบบ และประชาชนมีเงินออมเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ Limsuwan (2018) ศึกษาเรื่องบทบาทสถาบันการเงินชุมชน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน พบว่าประเทศไทยได้นำแนวคิดเรื่องสถาบันการเงินชุมชนมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยเริ่มต้นจากกลุ่มออมทรัพย์ พัฒนาไปเป็นกองทุนชุมชน และธนาคารประชาชนตามลำดับ จากการดำเนินงานพบว่า สถาบันการเงินชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาความยากจน และสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่สมาชิก

5. ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีประเด็นอภิปรายดังนี้

ปัญหาการไม่ส่งชำระหนี้ของสมาชิก สถาบันการเงินชุมชนบ้าท่าล้อนจะเน้นการใช้มาตรการทางสังคมก่อนการใช้กฎหมาย กล่าวคือยังไม่ฟ้อง ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า ปัญหาที่เจอนี้ เราจะเรียกมารับสภาพหนี้และให้ผ่อนชำระส่วนคนที่เป็นหนี้มาหลายปีก็เอาแต่ต้นคืน ทั้งนี้ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน

บ้านท่าล้อน ชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตรงตามระยะเวลาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีการบริหารจัดการที่ดี

ปัญหาเรื่องระเบียบของกองทุนเอง โดยสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนมีระเบียบรับฝากเงินไม่เกิน 5,000 บาท บางคนจะมาฝากเป็นแสนแต่ทางสถาบันการเงินไม่สามารถทำได้ จากปัญหานี้ เป็นผลให้สมาชิกที่ดีมีวินัยหากต้องการฝากเงินมากกว่า 5,000 บาท จึงไปใช้บริการธนาคาร โดยเฉพาะ ธกส. และออมสิน ส่งผลให้สถาบันการเงินชุมชนไม่สามารถโตไปกว่านี้ได้ อย่างไรก็ตามระเบียบอื่น ๆ ของสถาบันการเงินก็ไม่พบว่ามีปัญหา เห็นได้จากผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ พบว่า ระเบียบสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อน มีความชัดเจน เหมาะสมกับการใช้ปฏิบัติ และเอกสาร คู่มือต่าง ๆ มีความเพียงพอ

ปัญหาเรื่องการเมือง ได้แก่ 1) นโยบายที่ไม่ต่อเนื่องของการเมือง เดิมนั้นรองนายกสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และคุณสุวิทย์ คุณกิตติ เป็นผู้ผลักดันกองทุนหมู่บ้าน และ 2) การแต่งตั้งผอ.กองทุนหมู่บ้าน ปัญหาเรื่องการเมืองส่งผลต่อการดำเนินงานส่งผลให้มีสมาชิกไม่ชำระหนี้โดยผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า เมื่อกองทุนหมู่บ้านเป็นเรื่องของการเมือง พรรคประชาธิปัตย์ก็ไม่เอา สมาชิกกู้เงินแล้วไม่ใช้คืนเพราะถือว่าเป็นเงินของนายกทักษิณ

ปัญหาเรื่อง สมาชิกที่ไม่มีวินัย ขาดความรู้ ขาดการศึกษาในชุมชนในท้องถิ่นที่มีปัญหาสังคม ในการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนต้องทำงานกับคนเหล่านี้ ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า ปัญหาเดิม ๆ ที่พบคือช่วยแล้วไม่จบไม่สิ้น บางคนกู้เงินจากกองทุนไปชำระหนี้นอกระบบแล้วก็เป็นหนี้ต่ออีก ทางสถาบันให้ยืมไปแล้วก็ไม่มาส่งแล้วก็ไปเป็นหนี้อีกซึ่งมีหลายคน การแก้ปัญหา แก้เรื่องอาชีพ จริง ๆ แล้วแต่ละคนมีสาเหตุจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม เช่นติดยาด้วยจึงเป็นข้อจำกัดเรื่องการไปทำงานก็ทำไม่ได้ อยู่บ้านสร้างอาชีพเองก็ทำไม่ได้คือไม่ช่วยตัวเองและคนเหล่านี้เป็นตัวสร้างปัญหาที่ทำให้ปล่อยกู้ได้เต็มที่ไม่ได้ ต้องรักษาขนาดอยู่เท่านี้ทรง ๆ ไว้ โตมากกว่านี้ไม่ได้ มันก็ไม่รู้จะทำยังไงดี

ปัญหาเรื่องคู่แข่งโดยเฉพาะธนาคารที่เปลี่ยนแปลงระบบไม่เหมือนเมื่อก่อน สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า อย่างเมื่อก่อนธนาคารออมสินนี่เค้าไม่ให้กู้ ธกส. ก็ให้กู้แต่เกษตรกร แต่เดี๋ยวนี้ธนาคารมาหาลูกค้าเงินกู้มากขึ้น ค่าเฟ่ แผงลอย ทั้ง ธกส. ออมสิน เค้าก็เอาหมดเหมือนกัน แล้วทีนี้คนที่เค้ามีกำลังเค้าก็ไปกู้ธนาคารเพราะกู้ได้เป็นแสนถ้าเค้ามากู้ของเราได้ทีนึงสี่ห้าหมื่นเค้าก็ไม่มา มันจึงมีแต่คนที่ลำบาก กองทุนก็ต้องลงไปดูแลระดับล่างลงไปที่มีกำลังกู้ได้น้อยเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนควรกำหนดภารกิจการติดตามการชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยอย่างเป็นระบบ เช่น มีการทวงถาม หรือหนังสือเตือนให้สมาชิกได้ชำระตรงต่อเวลา เพื่อการมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอ

2. สร้างวินัยทางการเงิน ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนให้สมาชิกทราบถึงรายรับ รายจ่าย เพื่อลดรายจ่ายของสมาชิกนำไปสู่การมีเงินออมเพิ่มมากขึ้น ลดปัญหาหนี้สินซ้ำซ้อนของสมาชิก

3. จุดแข็งของสถาบันการเงินชุมชนบ้านท่าล้อนคือความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริตของคณะกรรมการ จึงควรปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้ให้แก่คนรุ่นต่อไปที่จะเข้ามาดำเนินงานในอนาคต

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนา ส่งเสริมอาชีพในชุมชนเพื่อลดภาระหนี้สินและการเป็นหนี้นอกระบบของสมาชิก

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกตั้งแต่การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินผลเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสถาบันการเงินชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถาบันการเงินชุมชนที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว เพื่อทราบปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน

2. ควรศึกษาในประเด็นการมีส่วนร่วมของสมาชิก เพราะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีงบประมาณ 2560

References

Chulwanno, J. (2014). *Evaluation of Wangsila Village Funds, Moo 13, Tambon Saikhao, Amphoe Soidao, Chanthaburi Province*. (Master of Public Administration Thesis), Burapha University, Department of Public and Private Sector Management College of Public Administration. (in thai)

Dechthamrong, U., & Chansanam, W. (2020). Key Success Factors of Community's Economy Development: A Case Study of the Financial Community Institute, Chaiyaphum. *Journal of the Association of Researchers*, 25(1), 72-89. (in thai)

Khattiyawong, T., Kuanprasong, L. & Niyomwong, T. (2018). Development base of the strength and sustainable financial foundation of the members in community (village) funds, Makham District, Chanthaburi Province, which affected the development of their own community funds. *Rajabhat Rambhai Barni Research Journal*, 12(1), 13-27. (in thai)

Limsuwan, W. (2018). The Role of Microfinance on Poverty Reduction. *Journal of Humanities and Social Sciences Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University*, 6(1), 59-76. (in thai)

Simaprasert, W., Thanaphatto (Thipwong), S., Chimahat, P. & Mai-on., S. (2021). A Study of Management for Community Financial Institution with Participation of Banhuaingor's Community Members, Thungphla Sub-District, Khokpho District, Patthani Province. *Journal of MCU Nakhondhat*, 8(4), 103-117. (in thai)

Surat Thani Provincial Community Development Office. (2020). *Village and urban community fund information Surat Thani Province*. Retrieved 2021, May 5, from https://suratthani.cdd.go.th/service/national-village-and-urban-community-fund. (in Thai)

Thammasatchakarn, W., Thammasatkan, A., Hanghon, P., Siriwanno, W. & Muangnam, W. (2019). Community Welfares Model of Ban Khao Dee Community Financial Institution, Chumphon Province. *Journal of Human Sciences*, 22(2), 69-100. (in thai)

Wichianploet, S. (2015). *National Village and Urban Community Fund*. Retrieved 2016, August 4, from http://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget/ewt_dl_link.php?nid= 105. (in thai)

Wiset, S. (2017). *The Model of Management Development of Community Financial Institutions in Nakhon Phanom Province*. (Doctor of Public Administration Thesis), Maha Sarakham Rajabhat University, Department of Public Administration graduate school. (in thai)

Yamane, Taro. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York: Harper & Row.

ผู้เขียน

ดร.วาสนา จาตุรัตน์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เลขที่ 272 ถนนสุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

E-mail: wasana.edu@gmail.com